

هموشتيك

بو پیشکوتن

ده نوسری

یکی به آنه یکه

پیشکوتن

حفته جاريك درده چیت

کریار
 بو هموشو یئیک
 به ۳ مانک یک
 به شش مانک دو
 به سالیك چوار روپیه ده دا
 اعلان یا ایشیکی خوبی
 له بره دواییدا ده نوسر بت
 بو دودیر ۳ آنه ده سینریت

— (سال ۲ ژماره ۶۸) — (روز پینچشمه ۶ ذی الحجه ۱۳۳۹ ۱۱ اوگوست ۱۹۲۱) —

توتون

باشماوه به

لفکره پار ماموریکی انکلیس هاتبوه سالیانی دأر
 به زراعتی توتون مقاله یکی زور نافیعی نشر کرد بو فقط
 چونکه مختصری فرمو بو لازم یئینی که ایضا ساجی
 بکم .

توتون چیه — توتون له علم نباتاتدا له فصیه له
 بادینجانیبه دژمبرری . له اوله وه له طرف خلقی دولتی
 اسپانیاه له امریقای جنوبی کشف کرا . وله طرف
 (فرنان فورتر) ناو شخصیکه وه نقل کرایه حکومتی
 (پورتوغال) وله وی زرع کرا .

۳۶۲ سال لمو پلش سفیریکی حکومتی فرانسه که
 له (پورتوغال) بو به دیاری ناردی بو ژنی قرالی فرانسه
 (قارین دومدیس) بنسایوی درمان و علاجی بی
 طاقتی وه .

قرالیچه زور حزی ایگرد وزرعی کرد . مدتی
 ناویان نا کیای قرالیچه لپاش امه حکیمی که ناوی
 (لینه) بو به ناوی او سفیره وه ناوی نا (نیقوتین) .
 که ایستایش له علمی طبابتدا به خلاصه توتون
 (نیقوتین) ی پی ده لین .

له امریقا . برزیلیا . فلورید . وله اناطولی پی ده لین

یتوم .

فرنک پی ده لین (تاباک — تباکو) عرب (دخان)
 عجم تباکو ی پی ده لین کوا بو توتون له امریقاوه بو
 آوروپا و لوی وه بو آسیا هاتوه .
 نوعی — ۳ نوع توتون هیه .

اول — او توتونه به که ایمه همانه نامی تاله . لقی
 اموستی استوره . برزی چوار پینچ قدمه . کلاکانی یک
 له پاش یکه . کوره و بیضی به . کلی سپی و لعلی به .
 جیمکای تووه کانی و کو تره قهیه . بو تجارت زور باشه و
 اول توتونه . توتونی اورو پایش عینی ام توتونه به .

دوم — توتونی (ویرژینیا) به . کلاکه باریک و
 دو برزه . کچه امه له توتونی اول چاکتره فقط محصولی
 کم تره . امه هر جنسی توتونی اوله فقط نوعه که
 جوی به .

سهیم — توتونی سه ساله بی به که امه سه سال
 له سسریک دوام ده کات و لقه که و کوداری لی دی .
 پینچ شش قدم برزه و کلائی پرو زوره . امیش هر له
 جنسی توتونی اوله فقط نوعیکی تره . چونکه توتونی
 ایمه شش اگر له شوشه دا وله وختی سرادا له جیمکای
 معتدل محافظه بکری به نجر به ثابت که سه سال دوام
 ده کالبرامه جنسیان له کل توتونی اول و دوم یکیکه .

ترکیبات - کلای توتون له ۱۷ ماده کیمیائیہ خوا
ترکیبی کرده که ام ماده ذکرى و ژماره لازم ناکا
چونکه زاندى ده بيلم .

پاش سوتانی کلا که له خوله که دا ۱۰ جوهرى
کیمیائیہ تیا دمینی ته وه دمار که له صد ۲۲ ی معدنه .
لقه کیشی معدنی زوره توتون له همو کیایی زیاتر معدنی
تیا هیه .

اقلیم و کل - توتون له جیکای کرم و معتدل چاک
آروى . حزه جیکای زور سارد ناکا و لوی حاصل نای
لوزویانه که رویان له روز هلاته و له قبله یه له زوی
رو له شمال و غرب چاکتر حاصلات ده دا .
له زوی راست و روان دا توتون بچینری حاصلاته که
زور و به قوت ده بی فقط لق و کلای استور و تامی
تند و تال ده بی . بو تجارت و بو کیشانی عربستان
باشه .

فقط له زوی نختی مائل یعنی کبی سر به ره و زرو
و به ره و خوار دا خصوصاً روی له مشرق و قبله
محصولاتی نیوه اوی ترده بی . اما تام و بون و رنکی
خوشر و جوانترده بی فیاً تیش چوار پلنچ مثلی هی اول
و مشریش چند اونده زور ده بی . ام نوعه توتونه تیش
به اشخاص کبار و خصوصی ده فروشری له زوی کله
سور به پزدا توتونی بون خوش حاصل ده بی .

کرچه کلای کم و بی قوت ده بی . فقط تام و بون
ورنکی خارق ده بی له زوی کلی رش به قوت دا کلا
ولقی زور و استور ده بی فقط کیشانی تند و تیز و
به قد کز یکیش به رزده بی .

زوی تازه کیلاوسر و بزنی لی بنویبری وله پاش
کیلان په بی رشه ولاخی تی کری بو زراعتی توتون زور
باش ده بی حتی بویه توتونی امریقا ترجیح ده کری
بسرهمو توتونیکا چونکه له زوی تازه دا ده چیریت .
توتون هتا سرمای لی دا تام و لذتی خوش ده بی .

له جیکای رطوبت دا رکی بی قوت و تامی نرم و
ناخوش ده بی .

له جیکای چو و زینخلاندا کلای پچوک و سپی و
بی تام و حتی لذتیشی ناخوش ده بی زوی نه ده بی
راطب بی و نه زور و شک بی بلاو و هوا دار فینک
و روز دار بی .

ماویتی

۶

له اشپادا کران و پرسین حقیقت
باشماوه یه

کی به له ناو هم نوعماندا آرزو و افکارمانی بو تیکیشتن
و تیکیانندن قابلیتى . ایمه احسان فرموه .

کی به تفکر و محاکمه ی به ایمه بخشویه که به واسطه ی
ام نعمته کوره وه همو شتیک له ترازوی دقت اده بی
واکه رین به دواى او مناسبانه ی که له بیغیاندا یه و بم
نوعه کلی معلومات و شت فائده دار ادوزینه وه که بو
اثبات بشریتان دلیلک کوره تشککل اکا .

ای قادر مطلق / ام همو شت خارقانه که حقیقتیان
قابل تیکیشتن نی به . ایمه اقتدارمان بی که همویان تأمل
بکین چلون فهم نه کین کد امانه اثر صنعت و قدرت
تویه بلی ابی بیکیین که له ناو او شتانه دا حکمت و
عظمت و عدالت تو ابینری . سعدی فرمویتی .

برک درختان سبز در نظر هوشیار

هر ورقی دفترست معرفت کردگار

امش بوهمو ابنای بشر سبب مسعودیت عله نی به
یا ربی ام کائناته و اوانه ی که له ناو پدایه و له حال
حیات و حرکت و راوستانن له روز ازلدا موافق امر
و فرمان رحمت بری قدرت جلوه بر وجود و مشهود
(کن فیکون) بون .

مدیر مکتب نمونه سعادت

رشید ذکی

۶

رواندز

زوژ ۱ اؤکست ۱۹۲۱ کوملیسی پچوک له چته تورک کیشته رواندز دربند باتازیان کرت حکومت بو درکردنیان و بو امینی و اسایش چی پیویست بی له اقدامات ده بکات .

رانیه

روز ۳ اؤکست لو وخته دا که سواره حکومت تمای کرتی فتاح بك یان کردوه برام بری سواره کانی کردوه لورووه و فتحه بك کوزراوه .

روتر

شر له اناطولی
پلامار بردنی یونان

۲ اؤکست ۹۲۱

عسکر یونان چوه پیشه وه بو کن اسکیشهر و کوتاهییه .

تلغرافی « آتته » ده کینیت که عسکر یونان ده چیته پیشه وه بو کن اسکیشهر و کوتاهییه هیچ کرانی نایتیه ری .

۶

کرتنی کوتاهییه له لاپنی عسکر یونان وه آتته

رسمی ده کینیت که عسکر یونان کوتاهییه کرت غزته یش ده نوسیت که عسکر یونان چن هزار دیل و تالانی زوری کرت .

کرتنی کوتاهییه له شر و سیاسی دا بو هر دولایان اهمیتیک کوره هییه . ام کرتنه دنوینیت که یونان خطی کوره آسنی شمندوفیر تورک ده بی بکرتنه دست .

۶

اوشره که له کن کوتاهییه بو دبی تورک بقده ۳۰ هزاره

آتته

۲۰ تموز

به وینسه رسمی دنوینیت له لاپنی اوشره که له اناطولی دا بوه . لبر آوه له همو لایکه وه چونه سر تورک

مجبور بو به چولکردنی کوتاهییه که ۱۶۰ طوب پارزکاری ده کرد . چوار روز شر بو انجا کیرا و به قد ۳۰ هزار عسکر دیل کرا .

۶

کرتنی اسکیشهر له لاپنی یونان وه

لندن

۲۱ تموز

تلغراف له آتته وه ده کینیت رسماً بلا و کراوته وه که یونانیه کان اسکیشهر یان کرت . کالیه کانیش خیرا هلهاتون .

۶

نوانی ارکان حرب کالیه کان
خسارت اراضی و قلاهی غیره مهم

لندن

۲۲ تموز

له آتته وه زانراوه که کوملی عسکر یونان وایه که کرتنی اسکیشهر دوی شر بی اسکل کالیه کان . وایش نوینراوه که عسکر یونانی تالانی زوری کردوه لوانه ۱۸۰ طوب و ۱۰۰۰ دیل تیا هییه .

امه یش ده لیت که کالیه کان به شپزه بی هل یین . تلغراف له استانبول به پیچه وانهی آوه بلا و کراوته وه که ارکان حربیه کالیه کان نوانویانه خسارت اراضی و قلا وک هول به اهمیت نیه . لشکریش کراوته وه او شوینه پیشوانه که پیش شری کوره بدستیان وه بوه . امه یش دلیلله بو دوی شر .

له آتته وه کیشته وه . ده لیت که غزته کان پره له چونیتی کرتنی اسکیشهر و پشو کاوی عسکر یونانی و بیچی هیشتنی دغل و دان و کلویلی شر . طیاره کان یونان بومبایان بسرا ده هاویژیت پیاده و سواره یان ده شکینیت .

۶

قرض پیش شر

۱ - اومعه که جاران بو . بو امه که کس بوی نه بو داوای قرض پیش شری له انکلیسیم بکات ها کیروا بو شرطه که تبره تی عراق قبول بکات . و تبره تی ولایتیکی تر قبول نه کات . حکومت حاضره ریکای

داواگر بدا بو سندنه وه قوضه کی .

۲- هج کس داوا یکی هیه و خزدهکات باش تی بکات
مراجعت به دائره سیاسی بکات باش تی دهکات .

چون

له پیشه وه جزنه پیروزه

ام روزه کوره به ام جزنی قوربانه خوا له همو
لایکی پیروز بکات . چن جزنی تر به خوشی و
برز بونه وهی همولا رابو پریت و بدینریت .

پ

تورکه کان له رواندز

او هواله که له لایخی هاتی کوملیکی تورک بو رواندز
له صحیفه مسیم غزنه دا چاپکراوه ده بی به تعجب هنی
کس لبرامه که له حقیقت ام مسئله به حالی نین .

جاری لم روه وه اضطراب بی جیه - ام کومله
له شصت پیاو زیاتر نیه . هر چن به دم پاراوی ده این
کومکان بو ده بیت . اوانه که هوالی شکانی لشکر ملیون
اناطولی ده خویننه وه بو یان در ده کویت که حکومت
ملی انقره ایتر قوتیان نه ما . که بتوانن کومکیکی کیش
بو ام کوملی تورکه بنیرنه رواندز . امه یش به توای
زانراوه که نریک رواندز هیچ عسکری تری عثمانی نیه .

محققاً هنی پیاو خراب له لات ولوت وک دز
و جرده وهی تر ملحق بون به وان . بلام لبر فیشال
و تعهد بی معنی که له لایخی اوانه وه بلا وده کریت بو
ناو عشایر کوره کن رواندز . کس تفره نه خوار دوه
و یاریه یان نادهن - ام پیاوه خرابانه هر چن بدنکیکی
برز داوای حقوقی ملی و استقلال و پاراستنی دین
ده کن . بلام هر مقصدیان تالان و ووت کردنه وهی
اهل مملکتته و هیچی تر .

حکومت بو دفعی ام تورکانه چی لازمه ده بکات .
قط ناهیلیت شتیکی وها بقومیت که پی به زحمت بو
پیشکوتن و برز بونه وه مملکت وک لم دو ساله دا
له کرانی و قحطی کوره وه کیشتنه درجه یکی باش

دوله مندی و آسایش .

ذات پینکرتوت

سکی پیاو کوژ

چون مردنیک

لای ژوروی روژ هلاقی شاری نیورقه وه له قصبه
« نووول روشهل » ساعت یانزه شو له همو مالیک چرا
کوژ ابوه وه همو کس نوستبو . هر له قصری « داوید
پترسون » ناوی بانکر هیشتا تر وسکه و رونای
ده بیتر .

داوید پترسون پشت کومیکی ریش سپی بو . له
أودهی خویدا لبر میزی نوسین دانیشستبو بیری
ده کرده وه .

اوده کی زور قایم بو به بردانه ده هات کس له لاوه
بتوانی بچیته سر داوید پترسون چونکه اگر یکیک بهاتایه
او ناوه او تالانه که له همو لایکه وه قایم کرا بو دستیان
ده کرد به هر اهر .

پترسون پاکتیکی شینی به بافته بسترای بدسته وه بو
تماشای ده کرد لو وخته دا کاره کرده کی جای بو هیئایه
ژوره وه .

پترسون پاکته کی لمر میزه که دانا به زرده خنه وه
تماشای پاکته کی کرد ورکرایه وه رویکرده کاره کرده کی وتی
چاوت لو کاغذه هیه کاره کرده کی وتی بی .

ماویتی

اعلان

بردگی سرا له تنشست تلخانوه فطوغر انخانه کرایوه
بو روژ جزن حاضر ده بیت هر کس آرزو بفرمویت
شش قارت به شش رو پیسه بموافق مطلوب رسمی
ده کیریت بمده بیست و چهار ساعت تسلیم دکریت
بو زانین همو کس اعلان کرا .

۱۰ اوگست ۹۲۱

فطوغر افغی

محمود حامی

له چاپخانه حکومت له سلجانی چاپ کرا .